

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЯК ПЕРЕДУМОВА РОЗВИТКУ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

асист. **Коваленко С.В.**, студент гр. ЕДМ-31 **Довга Л.В.**

Людство протягом свого існування постійно контактувало з природним середовищем. Цілеспрямовані антропогенні дії на нього мають як позитивний, так і негативний вплив. Серед негативних наслідків останніх десятиліть, дедалі більшого розмаху набуває забруднення атмосфери, водоймищ, деградація ґрунтового покриву, знищення запасів біологічних ресурсів, порушення стабільності екологічних систем та багато інших.

Інструменти, що запроваджуються державним апаратом для дотримання екологічної безпеки суб'єктами господарювання не є повністю ефективними в умовах сучасної глобалізації. Тож це ставить завдання знайти нові стратегії та пріоритети екологізації економіки.

Першопричинами екологічних проблем України є: зношеність основних фондів промислової і транспортної інфраструктури; недостатня сформованість інститутів громадянського суспільства; недостатнє розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку; недотримання природоохоронного законодавства [1].

Розглянемо основні загрози у сфері економіки природокористування й охорони довкілля, конфліктний потенціал яких є найбільш значним на сьогодні. Причинами екологічної конфліктогенності (ЕК) водних ресурсів є: їх забруднення внаслідок видобутку нафти, газу, використання мінеральних добрив у сільському господарстві, порушення норм виліву риби [2].

Внаслідок промислової діяльності на сьогодні маємо значний вплив на атмосферу. Глобальна концентрація CO₂ в атмосфері Землі зростає з 379 тис.т. у 2005 р. до 400 тис.т. у 2013 р.; Також зростає концентрація атмосферного оксиду азоту і у 2013 р становить 175,6 тис.т. Більше третини всіх викидів оксиду азоту мають антропогенне походження, переважно від сільського господарства. Концентрація метану зростає з приблизно 1774 тис.т. у 2005 р., і становила 1819 тис.т. у 2012 р. [3].

Погіршення стану земельних ресурсів спостерігається внаслідок порушення технологій землекористування, проблеми їх висушування, ерозії, та розораності ґрунтів.

До визначальних екологічних проблем України також належить проблема відходів, яка пов'язана з усіма сферами життя і господарської діяльності. Вся кількість відходів, утворених суб'єктами господарювання нашої держави утилізується менше навіть ніж на 50 %. В Україні нараховується 12,8 тис. суб'єктів підприємництва, виробнича діяльність яких пов'язана з утворенням небезпечних відходів.

Для підтримки сталого розвитку України потрібно запроваджувати заходи, які б допомогли вирішити основне завдання – збереження навколишнього природного середовища. Складовими механізму врегулювання екологічної безпеки є окремі заходи (дії), які й дозволяють реалізовувати комплексну політику запобігання екодеструктивного впливу.

Отже для поліпшення екологічної безпеки треба вжити таких заходів: використання інноваційних та інформаційних технологій в управлінні і споживанні водних ресурсів; використання водоочисних споруд для рециклінгу води у промисловості; розширення застосування інноваційної техніки і технологій виробництва і переробки сільськогосподарської продукції; ліквідація нелегального вирубування; зобов'язання виробника оплачувати витрати на утилізацію власних відходів; переробка вторинних ресурсів.

Тож запропоновані підходи до формування механізму вдосконалення екологічної безпеки, сприятимуть збалансованому екологічному розвитку держави. необхідно впроваджувати екологічні цілі в економічні інтереси суб'єктів господарської діяльності та розглядати це як фундаментальну основу механізму екологізації підприємницької діяльності.

1. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2818-17/page>

2. Сабадаш В.В. Антиекологічні тенденції соціально-економічного розвитку: конфліктний потенціал екологічного фактора [Текст] / В.В. Сабадаш // Звіт про науково-дослідну роботу «Формування економічного механізму вирішення міжнародних екологічних конфліктів» [заключний звіт]. – Суми, 2010. – С. 43-46.

3. Державна служба статистики України / Динаміка викидів забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 63-64.